



GÖTEBORGS UNIVERSITET

*“Stop Rape [of women and girls] Now”*

*En diskursanalys av UN Action:s representationer av  
förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld*

---

**Maria Attefalk**

Göteborgs Universitet  
Institutionen för Globala Studier

Examensarbete i Globala Utvecklingsstudier  
Bachelor thesis in Global Development Studies  
Vårterminen 2014

Handledare: Maria Eriksson Baaz  
Antal ord: 11 043

# SAMMANFATTNING

**Titel:** *Stop Rape [of women and girls] now*: en diskursanalys av UN Action:s representationer av offer och förövare till konfliktrelaterat sexuellt våld.

**Av:** Maria Attefalk

**Nyckelord:** diskursanalys, kön/genus, UN Action, konfliktrelaterat sexuellt våld

Konfliktrelaterat sexuellt våld är ett fenomen som fått stor internationell uppmärksamhet under de senaste två decennierna. Det har talats om passiva och sårbara kvinnor som brutalt våldtagits av uniformklädda män. I realiteten drabbas dock även män och pojkar av sexuellt våld och våldtäkt, likväl gör sig kvinnor och flickor skyldiga till sexuella övergrepp i konflikter. UN Action är det internationella organ som FN använder för att kordinera sitt arbete mot konfliktrelaterat sexuellt våld och denna uppsats syftar till att analysera UN Action:s diskursiva representationer av förövarna och offren. Dessa representationer diskuteras mot bakgrund av tidigare forskning som har dekonstruerat de hegemoniska representationerna av det konfliktrelaterade sexuella våldets förövare (män) och offren (kvinnor), samt påvisat andra kontingenta diskursiva representationer; så som ”män och pojkar som offer” samt ”kvinnor och flickor som förövare”. Diskursanalysen har använts som analysverktyg och det material som har studerats är hämtat från UN Action:s hemsida *Stop Rape Now*. Analysen av materialet har visat att gruppen ”män och pojkar som offer” idag finns representerade hos UN Action men som en sekundärgrupp bakom den primära problematiken – att kvinnor och flickor drabbas av konfliktrelaterat sexuellt våld. Det är kvinnor och flickor som fallit offer för konfliktrelaterat sexuellt våld som UN Action:s kampanj *Stop Rape Now* syftar till att hjälpa.

# INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<b>Sammanfattning.....</b>	<b>2</b>
<b>Innehållsförteckning.....</b>	<b>3</b>
<b>1. Inledning.....</b>	<b>5</b>
1.1 Syfte/forskningsproblem.....	5
1.2 Avgränsningar och frågeställningar.....	6
1.3 Uppsatsens disposition.....	8
<b>2. Teori.....</b>	<b>9</b>
Kön och genus.....	9
Stereotyper och binära oppositioner.....	10
Berättelser om offer och förövare.....	11
<b>3. Metod &amp; material.....</b>	<b>14</b>
3.1 Studiens upplägg.....	14
3.2 Metod.....	14
Diskursanalys.....	14
Mitt diskursanalytiska verktyg.....	15
Analytiska begrepp.....	16
Reliabilitet.....	18
3.3 Materialdiskussion.....	19
<b>4. Resultatredovisning &amp; analys.....</b>	<b>21</b>
4.1 Resultatredovisning.....	21
UN Action: Stop Rape Now.....	21
Första steget: könsrepresentationer.....	21
Andra steget: ekvivalenskedjor.....	23
Tredje steget: kollektiva identiteter.....	25
4.2 Analys.....	28
Hegemoniska representationer och obekväma subjekt.....	28
Ontologi, genus och paradigmskifte.....	29
<b>5. Slutsatser.....</b>	<b>32</b>
5.1 Slutsatser.....	32

5.2 Resultatets relevans för ämnet Globala Utvecklingsstudier .....	33
5.3 Förslag på fortsatt forskning .....	33
<b>Referenslista .....</b>	<b>35</b>

# 1. INLEDNING

## 1.1 SYFTE/FORSKNINGSPROBLEM

Konfliktrelaterat sexuellt våld är ett ämne som fått stor internationell uppmärksamhet under de senaste två decennierna. Det talas om *kvinnor* som brutalt våldtas av uniformklädda *män* i konfliktdrabbade områden – kvinnor är *offer* och män är *förövare*. I realiteten drabbas dock även män och pojkar av sexuellt våld och våldtäkter (se ex. Charpenter 2006, Dolan 2014, Eriksson Baaz & Stern 2013, Sivakumaran 2007), likväl gör sig kvinnor och flickor skyldiga till sexuella övergrepp i konflikter (se ex. Sjöberg & Gentry 2007). Chris Dolan (2014) menar att Förenta Nationerna (FN) har misslyckats med att reagera på konfliktrelaterat sexuellt våld som fenomen (även om FN:s insatser hjälpt en del kvinnor) och han argumenterar för att detta till stor del beror på att FN systematiskt undviker att konfrontera det faktum att även män och pojkar drabbas av det sexuella våldet. Laura Sjöberg och Caron E. Gentry (2007) menar att kvinnor som begår våldsbrott representeras på ett felaktigt sätt men att vi utifrån ett genusperspektiv kan dekonstruera dessa stereotypa berättelser och Maria Eriksson Baaz och Maria Stern (2010) har riktat uppmärksamhet mot ett behov om en mer nyanserad förståelse av konfliktrelaterat sexuellt våld.

Våren 2013 erkänner det internationella samfundet för första gången det mycket tabubelagda och känsliga ämnet om att även män och pojkar drabbas av konfliktrelaterat sexuellt våld. Erkännandet kom ifrån FN:s säkerhetsråd genom resolution 2106 (UN 2013) "*while also affecting men and boys*" och G8:s *Declaration on Preventing Sexual Violence in Conflict* (G8 2013) "*be they women, girls, men or boys*". Dolan (2014) menar att denna breddning av offerbegreppet signalerar ett potentiellt paradigmskifte för hur det internationella samfundet producerar genus i relation till konfliktrelaterat sexuellt våld.

United Nation Action Against Sexual Violence in Conflict (UN Action) är det internationella organ som FN använder för att samordna sitt arbete mot konfliktrelaterat sexuellt våld vilka har målsättningen om att få slut på sexuellt våld i konflikter. På UN Action:s hemsida *Stop Rape Now* står det att UN Action är "*a concerted effort by the UN system to improve coordination and accountability, amplify programming and advocacy, and support national efforts to prevent sexual violence and respond effectively to the needs of survivors*". De skriver också att ett av deras huvudsakliga syften är att fungera som en så

kallad *knowledge hub*, det vill säga att de ska sprida kunskap om konfliktrelaterat sexuellt våld (UN Action: About).

Denna uppsats syftar till att analysera hur UN Action representerar offer och förövare till konfliktrelaterat sexuellt våld med fokus på kön och genuskonstruktioner, det vill säga hur offer och förövare konstrueras vara män/kvinnor och maskulina/feminina.

En liknande analys gjordes år 2012 (alltså innan R:2106 och G8 inkluderade män och pojkar i offerbeskrivningen). Rosemary Grey och Laura J. Shepherd (2012) gjorde då en diskursanalys om hur UN Action på sin hemsida *Stop Rape Now* representerade offer/överlevare till konfliktrelaterat sexuellt våld. Grey och Shepard skrev då följande om UN Action:s kampanj *Stop Rape Now*: "*We suggest that this is not, in fact, a campaign to "Stop Rape Now". This is a campaign to stop violence against women. Both are important political activities, but they are not the same thing*" (s. 123).

Ett år har nu gått sedan det internationella samfundet tog ett första steg mot att bredda offerbegreppet och det är nu både intressant och relevant att undersöka huruvida UN Action, vilka samordnar FN:s hållning i frågan samt fungerar som deras kunskapsspridare, har anammat breddningen av offerbegreppet samt om Grey och Shepards argument fortfarande står sig. Likväl är det intressant och relevant att undersöka om detta påverkat representationerna av förövarna.

UN Action:s representationer är också relevanta att kartlägga på basis av Dolans argument om orsaken till FN:s misslyckande, på basis av Sjöberg och Gentrys argument om kvinnor som förövare representeras på ett felaktigt sätt, samt på basis av Eriksson Baaz och Sterns argument om ett behov av en mer nyanserad förståelse av konfliktrelaterat sexuellt våld.

För att tydliggöra handlar uppsatsens problemformulering om att offer och förövare till konfliktrelaterat sexuellt våld delvis felrepresenteras vilket har implikationer för det faktiska arbetet med att bekämpa konfliktrelaterat sexuellt våld.

## 1.2 AVGRÄNSNINGAR OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Som det i framgått i föregående avsnitt så *syftar uppsatsen till att analysera hur UN Action representerar offer och förövare till konfliktrelaterat sexuellt våld med fokus på kön och genuskonstruktioner*. Uppsatsens forskningsfråga är formulerad utifrån uppsatsen syfte och den lyder därmed; hur representerar UN Action förövare och offer till konfliktrelaterat

sexuellt våld? För att besvara forskningsfrågan lyfter uppsatsen delfrågor om hur UN Action representerar förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld för att kartlägga representationerna – vilka kollektiva identiteter produceras? Vilka erfarenheter representeras? Vilka erfarenheter marginaliseras/undviks? – uppsatsen undersöker också huruvida UN Action anammat breddningen av offerbegreppet, om tecken finns på det paradigmskifte Dolan (2014) talade om, samt om Grey och Shepherds (2012) argument står sig. Uppsatsens forskningsfråga, inklusive dess delfrågor, besvaras genom en diskursanalys.

Uppsatsens analys av UN Action:s representationer baseras på den mest lättillgängliga informationen som UN Action presenterar på hemsidan *Stop Rape Now*. Att informationen ska vara lättillgänglig motiveras utifrån att UN Action gör anspråk på att fungera som en kunskapsspridare, och den informationen som är intressant för uppsatsen är den som UN Action tydligast signalerar att de vill sprida. Mer om materialurvalet och de avgränsningar som gjorts kring detta finns i materialdiskussionen (3.3).

En avgränsning som jag vill betona särskilt är att uppsatsen inte söker förstå hur många män eller kvinnor som är förövare eller offer till konfliktrelaterat sexuellt våld. Istället vill jag uppmärksamma att problematiken om konfliktrelaterat sexuellt våld är mer komplex än vad den binära representationen av ”män som förövare” och ”kvinnor som offer” ger sken av. Jag kommer heller inte att studera hur UN Action:s representationer påverkar den sociala världen. Istället nöjer jag mig med att motivera studiens relevans utifrån synen på språket som produktivt och konstituerande för den sociala världen. Det vill säga att UN Action:s representationer av förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld är relevanta att studera då påverkar det faktiska arbetet med att få stop på det konfliktrelaterade sexuella våldet.

Uppsatsen avgränsar sig till sist även från att diskutera vad det är som gör att UN Action representerar förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld som de gör. Dels så räcker mitt analysverktyg (diskursanalys) inte till för att besvara en sådan fråga, men framför allt så har frågan om varför förövarna representeras som män och offer som kvinnor, generellt sett, redan diskuterats av många andra forskare. Att göra en sådan analys skulle således inte tillföra den befintliga forskningen något nytt.

## 1.3 UPPSATSENS DISPOSITION

Det teoriavsnitt (2.1) som följer bygger främst på Dolans *Has Patriarchy been Stealing the Feminists' Clothes? Conflict-related Sexual Violence and UN Security Council Resolution* (2014), Eriksson Baaz och Sterns *Sexual Violence as a weapon of war? Preceptions, Prescriptions, Problems in the Congo and Beyond* (2013) samt Sjöberg och Gentrys *Mothers, monsters and whores: women's violence in global politics* (2007). Begreppen kön och genus kommer också att diskuteras för att beskriva innebörden och skillnaderna av dessa nyckelbegrepp som kommer att återkomma i uppsatsens analys. Likaså diskuteras begreppen stereotyper och binära oppositioner vilka också kommer att återupptas i analysen. Jag presenterar och diskuterar också vad Dolan (2014), Eriksson Baaz och Stern (2010, 2013) samt Sjöberg och Gentry (2007) tidigare skrivit om representationer av förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld.

Efter teoriavsnittet följer ett avsnitt om metod och material (3). Avsnittet är indelat i tre avsnitt; uppsatsens upplägg (3.1), metod (3.2) och materialdiskussion (3.3). I det första avsnittet förklarar jag kortfattat studiens upplägg samt hur resultatet kommer att redovisas och analyseras. I det andra avsnittet presenteras det analysverktyg som uppsatsen kommer att använda – diskursanalysen. Jag har skräddarsytt ett diskursanalytiskt verktyg för min studie som hjälper mig att besvara uppsatsens forskningsfråga. I det tredje avsnittet diskuteras till sist materialurvalet – vilket material har inkluderats i studien och vilket har exkluderats.

I avsnitt fyra ges resultatredovisning och analys. Det är i detta avsnitt som diskursanalysen genomförs. Strukturen på analysen kommer att se ut som så att resultatet först redovisas, därefter analyseras. Se avsnitt 3.1 för mer information.

I det sista avsnittet (5) presenteras till sist uppsatsens slutsatser och analysens huvudpoänger summeras. Resultatets relevans för ämnet Globala Utvecklingsstudier diskuteras och förslag på fortsatt forskning ges.



## 2. TEORI

Syftet med teoriavsnittet är att definiera centrala begrepp som – *kön, genus, stereotyp* och *binära oppositioner* – samt att utifrån tidigare forskning dels, resonera kring könsstereotyper i relation till konfliktrelaterat sexuellt våld, men också att resonera kring på vilket sätt och varför män och pojkar osynliggörs som offer samt varför kvinnor och flickor osynliggörs som förövare.

### *KÖN OCH GENUS*

Uppsatsen skiljer biologiska skillnader (kön) från socialt konstruerade skillnader (genus). Sjöberg och Gentry (2007) definierar kön som de biologiska skillnaderna mellan människors som uppfattas som män och människor som uppfattas som kvinnor. De definierar genus som de socialt konstituerade skillnaderna mellan samma grupper, det vill säga de konstituerade skillnaderna mellan gruppen män och gruppen kvinnor (s. 5).

Då genus beskrivs som något socialt konstruerat så ska det betonas att uppsatsen betraktar människors genus som något dynamiskt och över tid föränderligt. Likväl kan det argumenteras att en människas kön är föränderligt, alternativt att kön inte är så binärt som att en antingen är man eller kvinna, detta ligger dock utanför uppsatsens ramar.

Män och kvinnor (kön) kategoriseras ofta som maskulina eller feminina utifrån vilken könskategori de uppfattas tillhöra (Sjöberg & Gentry 2007:6). Män förväntas vara maskulina och kvinnor förväntas vara feminina, men omvänt kan givetvis även män vara feminina och kvinnor maskulina. Då en person rör sig utanför sin (idealistiska) genusroll så kan denna kritiserats för sitt beteende och sitt genusöverskridande. Män som inte uppfattas vara tillräckligt maskulina kan falla *offer* för våld (Sjöberg & Gentry 2007:7). Kvinnor som begår våldsbrott beskrivs som så maskulina att de inte längre passar in i bilden av en kvinna, och ofta framställs de då dessutom som maskulina avvikande monster (Eriksson Baaz & Stern 2013:36; Sjöberg och Gentry 2007:37).

Vidare associeras ofta genusbegreppet till kvinnor eller feminism. Vad gäller konfliktrelaterat sexuellt våld så menar Dolan (2014) att resolution 1325 (2000), *om kvinnor fred och säkerhet*, framgångsrikt riktat uppmärksamhet mot en del kvinnors behov (då de fallit offer för sexuellt

våld), men att FN har misslyckats med att reagera på konfliktrelaterat sexuellt våld som fenomen (vilket till stor del beror på att de systematiskt undviker att konfrontera det faktum att även män och pojkar drabbas av konfliktrelaterat sexuellt våld). Dolan argumenterar därpå för ett behov om en ny genusinkluderande säkerhetsresolution frigjord från patriarkala sätt att producera genus (*do gender*).

### *STEREOTYPER OCH BINÄRA OPPOSITIONER*

Begreppen stereotyper och binära oppositioner förekommer ofta i diskussioner om kön och genus. De kan handla om stereotypa representationer av män och kvinnor, eller hur de binära oppositionerna man/kvinna och förövare/offer kan samspela. Stereotyper och binära oppositioner kan hjälpa oss att förstå konfliktrelaterat sexuellt våld och samtliga av mina nyckelreferenser använder sig av begreppen.

En stereotyp är en förenklad beskrivning av en grupp människors egenskaper vilken fixerar skillnader samt exkluderar, överdriver och naturaliserar grupperns egenskaper. Stereotyper används för att skilja; oss från dem och det normala från det onormala etc. Stereotyper uppträder där det finns stora ojämlikheter i maktrelationer, de skapar binära oppositioner, och de riktas mot underordnade/exkluderade grupper, det vill säga att de som för tillfället har mindre makt i en maktrelation stereotypiseras av de som för tillfället har mer makt i maktrelationen (Hall 1997:257-61). Michel Foucault talar om detta som ett spel om makt/kunskap där en grupp människor, vilka besitter makt normaliseras, och de exkluderade konstrueras som de andra. Antonio Gramsci diskuterar samma spel som en kamp om hegemoni, och Edward Said talar om Orientalism, där Europa konstruerat en stereotyp bild av orienten (Hall 1997:257-61).

Binära oppositioner (el. dikotomier) – man/kvinna, maskulin/ feminin, normal/onormal, krig/fred, ond/god förövare/offer etc. – är språkliga utsagor och ett binärt sätt att bygga kategorier på. Filosofen Jacques Derrida menade att *"språket måste förstås som system av tecken och ord som ges mening genom implicita och explicita relationer av skillnader och kontrast"* (Thörn, Eriksson & Eriksson Baaz (red.) 1999:18). Språket är strukturerat kring binära oppositioner och genom kontrasterna ges begrepp mening, det är således i skillnaderna som betydelser skapas, vilket därmed också gör begreppen beroende av varandra. Derrida menade också att det ena begreppet i varje opposition dominerade över de andra som därmed

beror av det förra, det innebär att binära oppositioner skapar och upprätthåller sociala hierarkier och maktrelationer (Thörn, Eriksson & Eriksson Baaz (red.) 1999:18).

Eriksson Baaz och Stern (2013) skriver följande om binära oppositioner och stereotyper. I militära kontext ska män vara maskulina heterosexuellt soldater. Samtidigt stereotypiseras kvinnor till att bli någon som är i behov av beskydd, någon som behöver räddas, och kvinnor har konstruerats till att associeras till fredlighet och något livgivande. Genom konstruktionen av den stereotypa kvinnan förstärks också mannens identitet då han är hennes motsats (man/kvinna fungerar som en binär opposition). Utifrån kvinnans tillskrivna egenskaper blir således mannen någon som försvarar, strider och dödar (s. 20).

### *BERÄTTELSE OM OFFER OCH FÖRÖVARE*

När det talas om konfliktrelaterat sexuellt våld så redogörs vanligtvis för hur många kvinnor som har våldtagits i en viss kontext eller geografiskt område och så beskrivs erfarenheten där *en kvinna våldtas av män i uniform (soldater)*. Män är förövare och kvinnor är offer.

I boken *Sexual Violence as a weapon of war? Preceptions, Prescriptions, Problems in the Congo and Beyond* diskuterar Eriksson Baaz och Stern (2013) två förklaringar till varför sexuellt våld utspelar sig i krig/konflikt, de kallar förklaringarna för *the "gendered" story* och *the "sexed" story*. I *the "sexed" story* uppfattas våldtäkter som en naturlig men olycklig biprodukt av krig därför att män styrs utifrån sina biologiska heterosexuella drifter. Om män inte får sex på ett socialt accepterat sätt (som exempelvis från sin partner) så kommer han men våld tving till sig sex utifrån biologiska behov (s. 17-9). Om man förstår konfliktrelaterat sexuellt våld utifrån *the "sexed" story* så förstår man naturligt män som förövare och kvinnor som offer. Med en sådan ontologisk utgångspunkt passar erfarenheterna om män och pojkar som offer samt kvinnor och flickor som förövare inte in i bilden. I *the "gendered" story* diskuterar de å andra sidan hur gränslinjen mellan förövare och offer inte nödvändigtvis följer gränslinjen mellan män och kvinnor. Istället för att argumentera att män våldtar kvinnor så diskuterar de hur människor med ett maskulint genus kan våldta och att de som våldtas har/får ett feminint genus (s. 19-23). Med en sådan ontologisk utgångspunkt blir det möjligt att betrakta såväl män och kvinnor som både förövare och offer. Erfarenheterna där män och pojkar är offer, samt kvinnor och flickor är förövare, betecknar Eriksson Baaz och Stern (2013) som *uncomfortable subjects* (obekväma subjekt) (s. 32). Begreppet kommer jag fortsätta att använda i studiens resultatredovisning och analys.

Samtidigt är gränslinjen mellan offer och förövare inte lika skarp som den binära uppdelningen ger sken av. Till exempel kan man tänka sig att såväl män, pojkar, kvinnor och flickor som utsätts för övergrepp (offer) kan bli till förövare i senare fall, eller omvänt att de först är en förövare för att vid ett senare skede falla offer för sexuellt våld. En annan variant är den där någon tvingas våldta någon annan. Eriksson Baaz och Stern (2010, 2013) har presenterat vittnes mål ifrån Demokratiska Republiken Kongo där manliga kombattanter tvingas att våldta, och där civila män tvingas att till att ha samlag med släktingar som döttrar, mödrar och systrar offentligt, om de vägrar så straffas de, ofta med döden (2010:44, 2013:34). I sådana exempel blir rollen som offer/förövare inte lika tydlig – är en man som tvingas våldta en nära släkting en förövare eller ett offer? Exemplet påvisar således att konfliktrelaterat sexuellt våld är mer komplext än vad den binära logiken om förövare/offer ger sken av.

Dolan (2014) analyserar några av FN:s säkerhetsråds resolutioner, samt diskuterar män och pojkar som offer i artikeln *Has Patriarchy been Stealing the Feminists' Clothes? Conflict-related Sexual Violence and UN Security Council Resolution*. Dolan menar att analyser av särdrag inom diskursen om konfliktrelaterat sexuellt våld bör reflektera över följande antaganden(/berättelser) – att främst kvinnor och flickor/barn drabbas av sexuellt våld, att sexuellt våld alltid är underrapporterat, att om män och pojkar är drabbade av våldet så är de antagligen så få att det inte är värt att bry sig om, att om majoriteten offer är kvinnor så är majoriteten förövare män, och att ”rape is about power, not sex” (s. 81).

I relation till påståendet om att konfliktrelaterat sexuellt våld alltid underrapporteras samt att våldet handlar om makt hellre än om sex så lyfter Dolan frågan om hur vi kan vara så säkra på att kvinnor och flickor främst är drabbade av det konfliktrelaterade sexuella våldet. Han menar också att, om konfliktrelaterat sexuellt våld handlar om makt och inte om sex, så är män och pojkar lika troliga offer som kvinnor och flickor, om inte mer sannolika offer då en feminisering av en man (vilket sker genom det sexuella övergreppet) kan betraktas som en större bedrift än att ge sig på en redan underordnat kvinna/flicka. Dolan menar också att diskursen om konfliktrelaterat sexuellt våld är paradoxal och baserad på dubbelmoral. Detta gäller särskilt för det faktum om att sexuellt våld alltid underrapporteras – att kvinnor underrapporterar betraktas av det internationella samfundet som något som måste kompenseras för, medan underrapportering från män uppfattas som en bekräftelse på att män som offer är ett litet problem som man inte behöver bry sig om (diskriminering av en minoritet säger Dolan om detta).

Sjoberg och Gentry (2007) diskuterar kvinnor som förövare i boken *Mothers, monsters and whores: women's violence in global politics*. De lyfter bland andra exempel om Pauline Nyiramasuhoko som var en ledande minister under folkmordet i Rwanda 1994.

Nyiramasuhoko har ställts inför rätta, dömts för folkmord och särskilt anklagats för att ha beordrat sina soldater att våldta kvinnor samt deltagit i upprätthållandet av ett system där kvinnor använt som sexuella slavar: *"Nyiramasuhoko has been charged with genocide, with specific charges that include mass murder, allegedly demanding that soldiers rape women before they killed them, and espousing a system of sexual slavery for Tutsi women"* (s. 149). Ett annat exempel som uppmärksammats är händelsen i fängelset Abu Ghraib i Irak som inträffade 2004. Ett fotografi av händelsen publicerades i media och gav upphov till skandal. *"Iraqi prisoners in compromising positions: hooked up to electric-shock devices, naked, forced to perform sexual acts on each other, and in other (sexually) compromising positions"*. Amerikanska soldater låg bakom övergreppet, men vad debatten som följer publiceringen av fotografiet handlade om, var att tre av förövarna var unga amerikanska kvinnor (s. 58).

Sjoberg och Gentry menar att tre berättelser normalt sett används för att förklara kvinnors våld men de ifrågasätter dessa berättelser och de menar att kvinnors våld bättre kan förklaras på andra sätt. De betecknar de tre berättelserna som; "mother", "monster" och "whore". De menar att de tre berättelserna har gemensamt att de förnekar kvinnor deras agentskap (agency) då kvinnorna utför våldshandlingar samt att de fördömer kvinnornas kvinnlighet/(femininet). "Mother" beskriver kvinnor som hämndlystna mödrar som exempelvis dödar för sina barn. "Monsters" beskriver att kvinnor som utför våldshandlingar har biologiska störningar – eftersom kvinnor ska vårda och skydda, inte döda, så måste de vara inhumana monster om de agerar våldsamt. "Whores" beskriver kvinnors våld i relation till deras sexualitet, det vill säga att kvinnors ondska är sexuell. I samtliga berättelser ter sig kvinnors våld som irrationellt vilket kan kontrasteras mot mäns våld som ofta kategoriseras som rationellt och logiskt (s. 13-4). De stereotypa beskrivningarna om varför kvinnor agerar våldsamt kan vi förstå utifrån den binära logiken som diskuterats ovan – genom att konstruerar kvinnors våld som irrationellt så förstärks/konstrueras bilden om mäns våld som rationellt, och genom att förneka kvinnor deras agentskap så förstärks/konstrueras bilden av manen med agentskap, det vill säga en handlingskraftig man som medvetet ingriper och agerar i sociala situationer.

## 3. METOD & MATERIAL

### 3.1 STUDIENS UPPLÄGG

Jag gör en diskursanalys av UN Action:s representationer av förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld för att besvara uppsatsens forskningsfråga. I det kommande metodavsnittet (3.2) motiverar jag metodvalet och redogör för det diskursanalytiska verktyg som jag har skraddarsytt för uppsatsen. Därefter redogör jag för, samt diskuterar, materialurvalet (3.3).

Avsnitt fyra består av resultatredovisning och analys. Först redovisa jag mitt resultat (4.1) därefter analyserar jag resultatet (4.2). I analysen integreras också de begrepp samt det resonemang som presenterats och förts i uppsatsens teoriavsnitt (2.1).

I avsnitt fem redovisas till sist studiens resultat och forskningsfrågorna besvaras (5.1).

### 3.2 METOD

#### *DISKURSANALYS*

Jag har studerat begreppen diskurs och diskursanalys i böckerna; *Diskursanalys som teori och metod* (Winther Jørgensen & Phillips 2000) samt *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys* (Bergström & Boréus 2005). I böckerna har jag funnit en mängd olika riktningar och beskrivningar om såväl diskursen som om analysen av diskursen. Jag har också sett över hur några tidigare studenter disponerat diskursanalyser i sina kandidatuppsatser. Inledningsvis vill jag tilldela diskursen, och analysen av diskursen (diskursanalysen), var sin definition. En ”diskurs är ett bestämt sätt att tala om och förstå världen” (Winther Jørgensen och Phillips 2000:7) och en diskursanalys är det ”systematiska studie[t] av diskurser” (Bergström & Boréus 2005:307).

Jag har studerat diskursen om konfliktrelaterat sexuellt våld och fokuserat på hur förövare och offer representeras av UN Action för att se om UN Action anammat den diskursbreddning som R:2106 och G8 introducerade våren 2013. Diskursanalysen är en adekvat analysmetod för min studie då den hjälper mig att studera de diskursiva representationer av förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld som UN Action (re)producerar, (jag återkommer till en definiering av begreppet *diskursiv* nedan). Genom mitt diskursanalytiska verktyg fokuserar

jag på *språket* för att förstå UN Action:s representationer av offer och förövare. Språket kan användas för att förmedla eller kommunicera kunskaper om världen, men språket förstås också som en ”maskin” som konstituerar sociala relationer, det vill säga att diskursen producerar den sociala verkligheten. Det innebär att en förändring i en diskurs kan bidra till en förändring i den sociala världen (Winther Jørgensen & Phillips 2000:16). I denna kontext kan vi förstå påtryckningar om, och relevansen av, att representera förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld på ett adekvat sätt. Om exempelvis endast kvinnor och flickor representeras som offer, så blir det svårt för män och pojkar som fallit offer för konfliktrelaterat sexuellt våld, att få hjälp i verkligheten. Språket skapar således möjlighet för en del, och begränsningar för andra vilket gör att språket kan relateras till makt. Makten förstås (utifrån Foucault) som produktiv då den legitimerar vissa kunskaper, och makten ses som förtyckande/begränsande då den utesluter andra möjligheter om vad som finns i den sociala världen (Winther Jørgensen & Phillips 2000:20; Bergström & Boréus 2005:309). Det är i denna kontext som uppsatsens vetenskapliga relevans ska förstås – hur UN Action representerar förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld kan ha implikationer för arbetet med att få stop på konfliktrelaterat sexuellt våld samt påverkar vilka offergrupper som får hjälp efter att ha fallit offer för exempelvis en våldtäkt.

### *MITT DISKURSANALYTISKA VERKTYG*

För att undvika att metodavsnittet förvandlas till ett teoriavsnitt så vill jag gå direkt vidare med att redogöra för mitt diskursanalytiska verktyg. Jag har skraddarsytt detta för att möta uppsatsens syfte och frågeställning. Verktuget har utformats som en trestegsmodell och den bygger på diskursanalytiska begrepp hämtade ur min referenslitteratur. Dessa begrepp är kursiverade i modellen, och efter att modellen presenterats och beskrivits så kommer dessa begrepp att förklaras.

Mitt diskursanalytiska verktyg kan sägas syfta till att *dekonstruera* UN Action:s representationer av förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld.

- Första steget blir att identifiera och kartlägga de *tecknen* som används för att representera könet hos *nodalpunkterna*; offer och förövare – representeras förövare och offer som män, kvinnor, pojkar och/eller flickor? (identitetspositionen ”barn” inkluderas också i detta steg).

- Andra steget blir att se vilka *signifikanter* som knyts till *nodalpunkterna*; män, kvinnor, pojkar, flickor och/eller barn, som förövare eller offer – det vill säga att *ekvivalenskedjorna* kartläggs.
- Tredje steget blir att kartlägga de *diskursiva representationerna* av förövarna och offrens *kollektiva identiteter* – det vill säga att beskriva de *representationer* av offer och förövare som UN Action producerar.

### ANALYTISKA BEGREPP

Innan jag diskuterar begreppen var för sig så vill jag betona att jag bygger metodavsnittet på Winther Jørgensen och Phillips (2000) och Bergström & Boréus (2005). Det innebär att när jag skriver att uppsatsen förstår ett begrepp utifrån exempelvis Saussure, så förstår uppsatsen detta begrepp utifrån de ovanstående referensernas tolkning av Saussure. Alla analytiska begrepp som jag använder kan förknippas med den så kallade anglosaxiska diskursinriktningen vilken mina referenser låter representeras av Ernesto Laclau och Chantal Mouffe.

Jag vill börja med att diskutera begreppet *tecken* vilket uppsatsen förstås utifrån Ferdinand de Saussure. Saussure såg språket som ett system av tecken (ord), varje tecken består av två delar – ett uttryck; det vill säga självaste namnet, samt ett innehåll; det vill säga det betecknade – och varje tecken får sitt värde (sin betydelse) i relation till andra tecken (Winther Jørgensen & Phillips 2000:16; Bergström & Boréus 2005:315-6). Om vi tar tecknet ”man” som exempel så består tecknet dels av bokstavskombinationen ”man” och dels av den innebörd som tecknet tillskrivits inom en diskurs, denna innebörd skapas bland annat i relation till tecknets binära motsats ”kvinna” (vilket redan beskrivits då begreppet *binära oppositioner* diskuterats i teoriavsnittet). När jag i den kommande analysen använder mig av begreppet tecken så syftar jag på identitetspositionerna; man, kvinna, pojke, flicka, barn etc. (så som framgår av det första steget).

Begreppen *signifikanter* och *nodalpunkter* är typer av tecken. Tecknet signifikant kommer att användas för att beskriva andra identitetspositioner (än de som beskriver kön) så som – passiv, fattig, nigeriansk, maskulin etc. – och de tecken som står i centrum för analysen – *förövare* och *offer* – kommer uppsatsen att kalla för nodalpunkter. Kring en nodalpunkt, vilken även kan kallas *mästersignifikant* då den beskriver en identitetsposition, kretsar andra tecken/signifikanter, och nodalpunkten får sin betydelse genom dessa kringliggande



tecken/signifikanter, det vill säga utan dessa kringliggande tecken/signifikanter saknar nodpunkten innehåll/mening (Winther Jørgensen & Phillips 2000:47). En nodalpunkt (vilken Bergström & Boreus 2005:318 kallar nod) fungerar således som ett nav i diskursen, den är diskursens centrum vilken andra tecken/signifikanter kretsar kring. Nodalpunktens roll är så central enligt Bergström och Boreus att utan nodalpunkten hade diskursen inte funnits. Det vill säga – att utan förövare och offer skulle diskursen om konfliktrelaterat sexuellt våld inte heller existera.

De tecken och signifikanter som kretsar kring, och knyts till, nodalpunkterna, kallas (tillsammans med nodalpunkterna) för *ekvivalenskedjor*. Ekvivalenskedjorna etablerar identiteter relationellt då de knyter samman ett antal identitetspositioner kring en nodalpunkt (Winther Jørgensen & Phillips 2000:48-51). Till diskussionen om nodalpunkter och ekvivalenskedjor vill jag vidare knyta an till *det diskursiva*. Med det diskursiva menar jag "att alla objekt är diskursiva i den meningen att deras mening bygger på ett socialt konstituerat system av regler och betydelsefulla skillnader" (Winther Jørgensen & Phillips 2000:17). Jag vill återkomma till tecknet "man" för att exemplifiera det diskursiva. "Den diskursiva konstruktionen av 'man' anger vad 'man' liknar och skiljer sig ifrån. /.../ Diskurser ger således vissa handlingsanvisningar till människor som identifierar sig som man /.../, anvisningar som man mer eller mindre måste leva upp till om man av omvärlden vill bli betraktad som en (riktig) 'man'" (Winther Jørgensen & Phillips 2000:50).

Individens identiteter formas således diskursivt och likaså formas *gruppers* identiteter diskursivt. Winther Jørgensen och Phillips (2000) skriver att det inte är långt ifrån att identifiera sig som "man" till att identifiera sig som medlem i gruppen "män" (s. 51). Grupper är inte på förhand givna utan de uppstår först då en grupp uttrycks i ord, det vill säga att någon talar om/till/för en grupp. *Representation* är således en nyckelkomponent i *gruppbildningsprocessen* och enligt Winther Jørgensen och Phillips (2000) finns inga objektiva grupper då grupper *kollektiva identiteter* är kontingent (möjliga, men inte nödvändiga) sammansättningar av olika identitetspositioner. Grupper konstrueras således diskursivt och de grupper som diskurser representerar är kontingenta i den sociala världen, det vill säga att de existerar möjligen i verkligheten men det existerar inte nödvändigt exklusivt. Gruppmedlemmarna måste heller inte nödvändigtvis själva identifiera sig med sin tillskrivna grupptillhörighet (s.52-3).

Till sist vill jag också diskutera begreppet *dekonstruktion* som är en viktig del av min diskursanalys. Begreppet är hämtat från Jacques Derrida och jag ska beskriva dekonstruktionen i relation till Antonio Gramscis hegemonibegrepp då dekonstruktion är hegemonins motsats. Winther Jørgensen och Phillips (2000) beskriver hegemoni som "*en kontingent sammanknytning av element (läs: tecken) i en artikulation i en obestämbar terräng*", och "[d]ekonstruktion är den operation som visar att en hegemonisk intervention är kontingent", det vill säga att dekonstruktionen påvisar att tecken kunnat knytas samman på ett annat sätt än vad som gjort (s. 56). Då jag i den kommande analysen ringar in UN Action:s representationer av förövare och offer samt uppmärksammar vilka erfarenheter som de marginaliserar/undviker så dekonstruerar jag således mina nodalpunkter. Jag kommer i analysen också att återkomma till Sjöberg och Gentrys (2007) samt Eriksson Baaz och Sterns (2010, 2013) dekonstruktioner av män som förövare och kvinnor som offer.

### *RELIABILITET*

Till sist vill jag avsluta metodavsnittet med att diskutera *reliabilitet*. Reliabilitet handlar om med vilken precision en studie genomförs. En förutsättning för god reliabilitet är att forskaren är noggrann i sin undersöknings alla led (Bergström & Boréus 2005:35). En variabel som bidrar till god reliabilitet är transparens. Bergström och Boréus (2005) menar att man bör vara noggrann i sin beskrivning om hur man nått sitt resultat och att man noggrant ska beskriva hur undersökningen har gått tillväga. Det ökar chansen för att andra ska nå samma resultat som en själv vilket innebär god intersubjektivitet (s. 352-3). Det är mot denna bakgrund som jag har designat mitt analysverktyg för att skapa en tydlig struktur som analysen senare kommer att följa. Vidare, vad gäller noggrannhet och transparens så vill jag uppmärksamma det faktum att jag analyserar engelskspråkiga texter i en svenskspråkig uppsats. Det innebär att ett moment i analysen blir att översätta engelska tecken till svenska. För att upprätthålla en god reliabilitet kommer jag fokusera på transparens i resultatredovisningen. Jag försöker upprätthålla denna transparens genom att använda mig av många citat och jag hoppas att det genom den generösa användningen av dessa citat ska bli klart för läsaren hur jag senare drar mina slutsatser. Jag kommer också följa upp mina svenska översättningar av viktiga tecknen med de engelska originaltecknen inom parantes efter översättningarna i det fall där jag bedömer att ett förtydligande kan vara av nytta för att eliminera tolknings- och/eller översättningsfel.

### 3.3 MATERIALDISKUSSION

Det material som ska analyseras är hämtat från UN Action:s hemsida *Stop Rape Now* för att analysera hur UN Action representerar förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld. Som framgick i uppsatsens introduktionskapitel är det lättillgänglig och enkel information som kommer att analyseras. Detta beror på att UN Action gör anspråk på att vara en kunskapspridare och då uppsatsen intresserar sig för UN Action:s representationer så blir det intressant att studera de representationer som UN Action tydligast signalerar att de vill sprida. Det innebär att uppsatsen inte kommer att analysera resolutioner eller andra tyngre dokument eftersom dessa inte läses av någon större publik. Att jag väljer att bortse från resolutioner i mitt materialurval beror också på att Dolan (2014) redan har gjort en analys av dessa dokument. Denna uppsats bygger istället på Doalns resultat och söker därför undersöka huruvida den breddning av offerbegreppet som gjordes av FN och G8 våren 2013 har fått spridning till UN Action. Därmed gör uppsatsen också en tidsmässig avgränsning i urvalet av material. För att se om begreppsbreddningen har fått spridning till UN Action så behöver jag fokusera på dokument som publicerats senare än då FN och G8 introducerade begreppsbreddningen. Därför är endast dokument publicerade från och med hösten 2013 fram tills idag relevanta för uppsatsen. Härtill inkluderas dock all tillgänglig information som ligger direkt på hemsidan (trots att publiceringsdatum saknas) då denna information är UN Action:s aktuella representation. Vidare görs en geografisk avgränsning då uppsatsen inte intresserar sig för information knuten till specifika kontexter eller nationer utan istället söker information om hur UN Action generellt sett representerar förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld. Därför exkluderas allt material som specifikt handlar om något speciellt land, som exempelvis landrapporter och fokuserar istället på generella dokument. Till sist avgränsar jag mig också ifrån att använda de elektroniska tidningsartiklar som länkas till från fliken ”News” på hemsidan eftersom dessa är så temporära och därmed inte säger något om UN Action:s mer permanenta representation.

Nu över till det utvalda materialet. Den information som direkt är publicerad på hemsidan används. Detta inkluderar två videoklipp på förstasida, *testimonies* (vittnesmål) samt lite information om UN Actons:s funktion. Vad gäller videoklippen så har dessa redan analyserats av Grey och Shepard (2012) så jag kommer inkorporera deras analys av videoklippen i min analys – ”video 1” publicerades (/laddades upp på YouTube) år 2008 och ”video 2” år 2010. Att inkludera dessa klipp tillför inte den befintliga forskningen något nytt men eftersom dessa videoklipp i min uppfattning är den information som UN Action tydligast signalerar vilja

sprida så bedömer jag att dessa är viktiga att ha med i analysen och i slutsatsen. Vittnesmålen är en annan representation om konfliktrelaterat sexuellt våld som finns lättillgänglig och som är enkel att ta till sig. De består av 11 vittnesmål om konfliktrelaterat sexuellt våld (från; DRC, Chad, Columbia, Sierra Leone, Burma, Balkan (Belgrad), Afghanistan, Irak och Haiti).

Till materialet inkluderas också den informationsbroschyr (UN Action: Informationsbroschyr) som ligger länkat på hemsidan (UN Action: About) samt ett blogginlägg skrivit av, och en intervju med, Zainab Hawa Bangura (FN:s generalsekreterares särskilda representant i frågor som rör sexuellt våld i konflikt) vilka finns tillgängliga om man klickat på Bangura på första sidan (UN Action: Special Representative on Sexual Violence in Conflict). Intervjun (Anderson 2014) och blogginlägget (Bangura 2013) är det ända dokumenten i listan om Bangura som lever upp till uppsatsens kriterier för materialurvalet.

## 4. RESULTATREDOVISNING & ANALYS

### 4.1 RESULTATREDOVISNING

#### *UN ACTION: STOP RAPE NOW*

Innan jag går in och redovisar resultatet av steg 1-3 så vill jag skriva några ord om UN Action:s kampanj *Stop Rape Now* utifrån hur den representeras på hemsidan.

När jag går in på UN Action:s hemsida *Stop Rape Now* så möts jag av en rad kända profiler som korsat sina armar framför bröstet. Bland dessa figurerar Ban Ki-moon, Bangura, Nicole Kidman, Margot Wallström, Denis Mukwege med flera. UN Action uppmanar oss att *“Take Action”* – *“There is a lot we can do to stop the use of rape as a weapon of war”* (UN Action: Take Action), i informationsbroschyren står det att: *“Sexual violence /.../ can be stopped. Each one of us has a role to play in stopping it”*, och i “video 1” får vi höra: *“This must end. But we need your help. Together we can make a difference”* (UN Action: video 1).

Vidare beskriver UN Action att de är det internationella organ som FN använder för att samordna sitt arbete mot konfliktrelaterat sexuellt våld vilka har målsättningen om att få slut på sexuellt våld i konflikter. UN Action beskriver sig vara *“a concerted effort by the UN system to improve coordination and accountability, amplify programming and advocacy, and support national efforts to prevent sexual violence and respond effectively to the needs of survivors”*. De skriver också att ett av deras huvudsakliga syften är att fungera som en så kallad *knowledge hub*, det vill säga att de ska sprida kunskap om konfliktrelaterat sexuellt våld (UN Action: About).

#### *FÖRSTA STEGET: KÖNSREPRESENTATIONER*

I det första videoklipppet på UN Action:s hemsida (UN Action: video 1) inleder de med att redovisa för hur många kvinnor som våldtagits i några konflikter: *“Up to 500,000 women were raped during the Rwandan genocide, as many as 64,000 in Sierra Leone and over 40,000 in the Bosnia and Herzegovina war. 4,500 in a single province in the Democratic Republic of the Congo in just 6 months. And everyday, hundreds of women are raped in Dafur”*. Vidare fortsätter de att tala om hur kvinnor och flickor faller offer för konfliktrelaterat sexuellt våld. De säger dock inget om att även män och pojkar kan falla offer för det sexuella

våldet, vi får heller inte veta något mer om vilka förövarna är. Det andra videoklipppet (UN Action: video 2) inleds på ett mer könsneutralt sett där vi som tittare får läsa (notera att erfarenheten inte presenteras verbalt och det finns således inget ljud att tolka): *"After killing my son, they raped me. They called the other soldiers, dragged me into the bush, and one after another they raped me"*, det framgår inte om detta offer är en man eller kvinna. Men efter den könsneutrala inledningen får vi höra: *"she can be your mother, your sister, your daughter"*, *"it is perhaps more dangerous to be a woman than a soldier in an armed conflict"* och *"wars are being fought on the bodies of women and children"*. I relation till dessa följande kommentarer kan en inte annat än uppfatta den inledande erfarenheten som en kvinnas erfarenhet. Grey och Shepard (2012), vilka tidigare har analyserat samma videoklipp, menar att representationerna reproducerar de genusroller som behöver utmanas – kvinnor konstitueras som sårbara, kvinnor är civila och inte soldater i väpnade konflikter, och de menar att UN Action utesluter möjligheten om att män också kan falla offer för konfliktrelaterat sexuellt våld.

Elva vittnesmål presenteras av UN Action under fliken *Testimonies*. I tio av fallen är offren kvinnor, i ett av fallen är offret en 12-årig pojke. I fyra av fallen är förövaren/förövarna män, i de övriga fallen delges inte förövarnas kön, inga förövare är kvinnor, i ett vittnesmål beskrivs förövarna vara 15-16 år gamla barnsoldater.

Informationsbroschyren inleds med att redovisa antalet våldtagna kvinnor i olika konflikter på samma sätt som "video 1". Därefter skriver UN Action: *"Though women and girls are the primary targets of rape, men and boys may also be targeted to inflict humiliation and shatter leadership structures"*. Vidare handlar broschyren främst om offer med kvinnligt kön. De ställer kvinnor (som offren) mot soldater: *"Armed forces use sexual violence as the spoils of war for soldiers who see rape of women as their entitlement"*. Genom den binära uppdelningen framstår förövarna (soldaterna) således som män (eftersom förövarna betraktar våldtäkter av kvinnor som deras rätt). Under rubriken *"How does the UN address sexual violence in conflict?"* skriver UN Action: *"... to prevent sexual violence against women"* och *"... to address women's experience of sexual violence in conflicts"*. Så trots att UN Action i informationsbroschyrens inledning erkänner män och pojkar som offer så speglas detta erkännande inte i resten av broschyren då offren återigen uteslutande representeras ha kvinnliga kön. Till sist skriver UN Action att: *"the extreme violence that women suffer*

*during conflict does not arise solely out of the conditions of war; it is directly related to the violence that exists in women's lives during peacetime".*

I Banguras (2013) blogginlägg porträtteras kvinnor och flickor uteslutande som offer. Nio gånger uttrycker hon *"women and girls" / "girls and women"*. Hon förtydligar att offren är kvinnor ytterligare genom att använda sig av tecknen; "mor", "fru", "syster" och "dotter". En bild på nitton kvinnor finns också med i blogginlägget med bildtexten: *"Survivors of sexual violence"*. Män och pojkar nämns över huvudtaget inte och huruvida förövarna är män eller kvinnor uttrycks således inte heller i klartext. Men samtidigt som Bangura uteslutande berättar om hur kvinnor och flickor är offer så skriver hon också att *"[g]irls and women suffer disproportionately from this crime [rape]"* vilket antyder att det kan finnas andra offren än kvinnor och flickor – så som män och pojkar – men Bangura utvecklar ett sådant resonemang dock inte vidare. Vidare skriver hon också att: *"Each country has untold stories that the world will never hear. For this reason, we must be the voice of the voiceless and ensure that these women and girls..."*.

I intervjun med Bangura (Anderson 2014) representeras offrens kön på ett mer nyanserat sätt än i hennes blogginlägg. Först visas en bild på två unga kvinnor, under bilden finns en text som beskriver att flickorna är 11 respektive 13 år gamla, och att de har våldtagits av beväpnade män. Senare skriver de att *"Weather the victim is a 3-month-old baby in Liberia, a woman in Somali refugee camp or a man in a Syrian prison"* – här talas det således om både kvinnor, män och barn som offer till konfliktrelaterat sexuellt våld. Enligt Bangura finns det två frågor som ännu inte har behandlats – dels problematiken kring att män och pojkar våldtas i konflikter, men också problematiken kring att barn faller offer för våldtäkt, alternativt att barn är ett resultat av våldtäkt. Vidare skriver Bangura att NGO:s fokuserar på kvinnors behov och att ingen talar med männen.

#### *ANDRA STEGET: EKVIVALENSKEDJOR*

I detta andra steg ska jag redogöra för de signifikanter som UN Acton knyter kring sina nodalpunkter. Jag vill här påminna om vilka nodalpunkterna är: förövarna och offren. Jag påminner också om att signifikanterna är de tecken som beskriver nodalpunkternas identitetspositioner.

I de två videoklippen presenteras få signifikanter som kan knytas kring nodalpunkterna. Förövarna framställs som brutala genom den erfarenhet som presenteras då de först dödar

någons son och sedan våldtar vad som måste antas vara en kvinna (UN Action: video 2). Om förövarna får vi också veta att deras våldtäkter är: *“military tactics used to shame and demoralize women, torn communities apart and control populations”* (UN Action: Video 1).

I sju av de elva vittnesmålen ges horribla beskrivningar av hur kvinnor/flickor brutalt våldtas; *“A stick was pushed into the private parts of an 18-year-old pregnant girl”, “I was raped by them in front of my husband”, “After raping her they killed her by shooting in to her vagina”, “I was raped in my vagina and anally”* etc. Det är bara i ett av dessa sju fall som förövaren uttryckligen betecknas vara en man, i ett av fallen betecknas förövarna vara barn(-soldater). Förövarna beskrivs som våldsamma och ord som; *“open fire”, “shooting”, “male violence against women”* och *“torture”* används. Adjektiven våldsam och brutal kan således knytas an till förövarnas ekvivalenskedjor. Vad gäller offren så används ordet våldtäckt (rape) i sju av vittnesmålen där offren har kvinnliga kön men i fallet där den 12-åriga pojken våldtas beskriver UN Action inte händelsen som en våldtäkt. Istället ger de röst åt pojken då de skriver: *“they both forcefully had sex with me”*, (och ”me” är då den 12-åriga pojken). Med andra ord representerar UN Action offren med kvinnliga kön som våldtagna i vittnesmålen medans pojken inte *våldtas* utan *tvingas* till sex. Samtliga offer porträtteras också som passiva och hjälplösa. Det är ingen idé för en kvinna att rapportera en våldtäckt då det är sannolikt att hon då våldtas av även polisen klargörs i ett vittnesmål. I ett annat vittnesmål står det: *“Other rebels and also civilians saw me being raped but the civilians were to afraid to protect me”*. I ännu ett vittnesmål laser jag: *“I could hear the women crying for help, but there was no one to help them”*.

I informationsbroschyren får vi egentligen inte veta mycket om förövarna eller offren. Som framgick ovan, så representerar UN Action att förövarna/soldaterna, vilka har framställts som män, ser det som en rättighet att våldta kvinnor. Det står också att våldtäkterna ofta är en del av en militär strategi. Vad gäller offren så får vi veta att de lider i det tysta, och att de är rädda för att stigmatiseras och utestängas från sina samhällen om vad det utsatts för blir offentligt.

Bangura (2013) skriver i sitt blogginlägg att *“the shame of these abuses [rape] is not endured by the perpetrator; rather it is borne by the survivors of these attacks”*. Offren associeras således till känslor av skam medans förövaren skiljs från sådana känslor. Vidare berättar Bangura att kvinnor som faller offer för sexuellt våld ofta överges av sina män och att de kastas ur eller överges av sina familjer och sina samhällen, vilket resulterar i att de försätts



i fattigdom och att de marginaliseras ytterligare. Enligt Bangura är dessa kvinnor i behov av medicinsk vård, och de efterfrågar *"rättvisa"*, *"en hjälpande hand"* samt att *"we put an end to this crime"*.

I intervjun med Bangura (Anderson 2014) ligger fokus, vilket framgick ovan, på offren. I samtliga exemplifierade erfarenheter redogörs för offrens nationalitet – offren kommer ifrån; Sudan, Liberia, DRC, Somalia, Syrien, Sierra Leone, Colombia, Bosnien, Centralafrikanska Republiken, Elfenbenskusten, Mali och Libyen. I intervjun kan det läsas att män inte vågar rapportera våldtäkter på grund av den skam man känner då övergreppen associeras till homosexualitet – *"[g]iven their [men] reluctance to come forward out of embarrassment or fear of being prosecuted for homosexuality in some countries, providing services for them is a challenge, she [Bangura] said"*. Det står dock inget om att män som berättar offentligt om sina övergrepp löper risk att stigmatiseras av sina samhällen så som kvinnor beskrivs löpa denna risk om stigmatisering. Vidare skrivs det i intervjun att de barn som fötts som ett resultat av våldtäkterna i Bosnien, vilka idag är tonåringar, lider av identitetskriser och de barn som föds som ett resultat av våldtäkt i Afrika överges av sina mödrar och blir kallade för "snakes" – inom afrikansk kultur betraktas ormar som ondskefulla förklarar Bangura. Vad som är intressant med artikeln är att större delen av textens massa behandlar problematiken om att även män och barn är offer för konfliktrelaterat sexuellt våld men att såväl rubriken som bilden ignorerar män och barn som offer. Bilden (tillsammans med bildtexten) visade två våldtagna flickor och artikelns rubrik lyder *INTERVIEW – "For me, one rape is too many," says U.N. representative on sexual violence in conflict* trots att den primära nyheten med artikeln är att även män och barn (barn = pojkar och flickor, och inte bara flickor) också faller offer för konfliktrelaterat sexuellt våld.

### *TREDJE STEGET: KOLLEKTIVA IDENTITETER*

I detta tredje steg ska jag summera de kollektiva identiteterna – det vill säga att jag sammanställer de diskursiva representationerna av förövare och offren (nodalpunkterna) som UN Action ger utifrån det material jag har presenterat i steg 1 och 2. Avsnittet disponeras som så att jag först diskuterar offrens kollektiva identiteter och därefter förövarnas kollektiva identiteter.

De största offergrupperna som återfinns i mitt material är grupperna "kvinnor" samt "kvinnor och flickor". Att dessa grupper är de största offergrupperna framgår genom flera kvantitativa

beskrivningar – i ”video 1” samt i informationsbroschyren redogörs för antalet våldtagna kvinnor i tidigare konflikter, i informationsbroschyren kan en läsa att kvinnor och flickor främst drabbas av våldtäkt (även om också män och pojkar drabbas), och i Banguras blogginlägg kan en läsa att kvinnor och flickor drabbas av våldtäkt i en oproportionerligt hög grad. Grupperna ”kvinnor som offer” samt ”kvinnor och flickor som offer” representeras också som sårbara – ”video 2” och *testimonies* exemplifierar hur kvinnor och flickor drabbas av det brutala våldet. Grey och Shepard (2012) menar att de representeras som civila och ej soldater. De representeras också som passiva – inga exempel finns på kvinnor eller flickor som agerar, gör motstånd eller reagerar på våldet. Istället behöver de vår hjälp och UN Action fokuserar på att *vi måste hjälpa dem*. Samtliga representationer av kvinnor och flickors våldtäkter är mycket brutala och horribla, och kvinnorna är i behov av medicinsk hjälp. I informationsbroschyren, samt i Banguras blogginlägg, får vi också veta att kvinnor många gånger lider i det tysta efter en våldtäkt då de inte vågar berätta om vad som hänt på grund av en känsla av skam samt risken om stigmatisering. Till sist efterfrågar gruppen kvinnor rättvisa.

Gruppen ”män och pojkar som offer” talar man allt mindre om. I de fall som gruppen uppmärksammas så görs det på ett mycket försiktigt sätt och då i samband med en betoning om att kvinnor och flickor är de primära offren. Bland vittnesmålen (*testimonies*) representeras exempelvis ingen erfarenhet från någon våldtagen man, däremot kan vi läsa om två män som har haft sex med en 12-årig pojke mot dennes vilja (notera att begreppet våldtäkt inte användes i detta vittnesmål). Artikeln som bygger på intervjun med Bangura är ett tydligt exempel på hur gruppen ”män som offer” bara presenteras i samband med en betoning av att kvinnor och flickor är de primära offren. Nyheten och poängen i artikeln är att grupperna ”män” och ”barn” måste uppmärksammas som offergrupper. Men kring denna poäng skrivs en massa om våldtagna kvinnor och rubriken säger inget om artikelns huvudsakliga nyheter. Att män inte träder fram offentligt med sina erfarenheter om att ha drabbats av våldtäkt förklarar Bangura i relation till homofobi. Män som våldtagits känner skam och de är rädda för att åtalas för homosexualitet (i länder där homosexualitet är olagligt). Andra noteringar som är relevanta att redogöra för gällande gruppen ”män och pojkar som offer” är att de; inte är i behov av någon medicinsk hjälp, män drabbas inte av några brutala våldtäkter, och män efterfrågar inte någon rättvisa. Åtminstone finns inga sådana representationer om män och pojkar hos UN Action, dessa erfarenheter representeras istället exklusivt gälla för kvinnor och

flickor. Notera också att gruppen ”män som offer” inte representeras som enskild grupp utan män representeras endast tillsammans med ”pojkar som offer”.

Den tredje offergruppen som UN Action representerar är ”barn”. Barn som offer har till viss del redan diskuterats då flickor ofta representeras tillsammans med kvinnor och pojkar ofta representeras tillsammans med män. Men UN Action talar också om barn som en grupp. Det finns inga tydliga skiljelinjer mellan grupperna och givetvis överlappar de också varandra. Eftersom flickor och pojkar som offer redan har diskuterats ska jag här fokusera på att säga något om hur UN Action specifikt representerar gruppen ”barn som är offer” där tecknet ”barn” används och inte ”flicka” eller ”pojke”. Gruppen ”barn som offer” diskuteras bara i intervjun med Bangura. Här redovisas för två sätt vilka barn kan falla offer för sexuellt våld. Antingen kan de drabbas av en våldtäkt eller så kan de födas som ett resultat som en våldtäkt. Barn som är ett resultat av en våldtäkt blir offer då det finns vittnesmål om att de drabbas av identitetskriser alternativt att de överges av sina mödrar.

Vidare till förövarna. I de flesta fall saknas tecknen som beskriver förövarnas kön. Istället används signifikanser som ”soldater”, ”rebeller”, ”kombattanter” etc. Förövarna beskrivs som brutala och våldsamma. I ”video 1”, informationsbroschyren samt i Banguras blogginlägg beskrivs förövarnas våldtäkter som en del av en militär strategi. I informationsbroschyren kan en också läsa att soldater ser det som deras rätt att våldta kvinnor. Förövarnas kön framgår i vissa fall – i exempelvis *testimonies* beskrevs förövarna vara män i fyra av elva vittnesmål. I andra fall kan förövarnas kön utläsas mellan raderna – då kvinnor och soldater delas upp som binära motsatser. Som jag skrev under steg två så ställer UN Action kvinnor (som offer) mot soldater: *”Armed forces use sexual violence as the spoils of war for soldiers who see rape of women as their entitlement”*, och genom den binära uppdelningen kan vi inte annat än förstå förövarna (soldaterna) som män. Jag vill dra detta resonemang så långt som att argumentera för att samtliga förövare representeras var män av UN Action (mellan raderna även om de inte bokstavligen beskrivs ha maskulina kön). Jag kan göra så dels på basis av den binära uppdelning UN Action använder för att konstruera maskulina kön hos de förövare som de representerar, men framför allt eftersom gruppen ”kvinnor och flickor som förövare” inte över huvud taget representeras någonstans av UN Action. Om vi utgår ifrån att människor antingen är män eller kvinnor (och inget däremellan eller något annat) så blir samtliga förövare män (eller pojkar) då förövare med kvinnliga kön inte existerar hos UN Action:s representationer. Samtliga soldater, (rebeller, kombattanter etc.), har således maskulina kön hos UN Action:s

representationer. Således gäller förövarbeskrivningen som getts ovan för gruppen ”män (och pojkar) som förövare”, då gruppen ”kvinnor och flickor som förövare” existerar ej.

I denna kontext vill jag också uppmärksamma vittnesmålet om kvinnan som våldtogs av sju barnsoldater. I relation till hur representationer av soldater konstruerats ha maskulina kön samt i relation till det faktum att kvinnor och flickor utelämnas som förövare så kan en inte annat än att förstå barnsoldaterna som pojkar vilket göra att erfarenheten kan placeras i kategorin ”män och pojkar som förövare” hellre än gruppen ”barn som förövare”. Således finns inga representationer hos UN Action som talar om förövargruppen ”barn” i generella ordalag.

## 4.2 ANALYS

### *HEGEMONISKA REPRESENTATIONER OCH OBEKVÄMA SUBJEKT*

Jag vill inleda analysavsnittet med att kort diskutera de två dominerande representationerna av nodalpunkternas kollektiva identiteter, vilka jag kommer referera till som de hegemoniska representationerna – ”män som förövare” samt ”kvinnor och flickor som offer”. Därefter ska analysen fokusera på att dekonstruera de hegemoniska representationernas kontingenta sammanknytningar.

Genom de hegemoniska representationerna av nodalpunkternas kollektiva identiteter får vi reda på en hel del om förövare med maskulina kön samt offren med kvinnliga kön. Vi får veta att det antagligen är farligare att vara kvinna än soldat i krig och UN Action redogör för stora kvantiteter av kvinnor som drabbats av konfliktrelaterat sexuellt våld. Förövarnas våldtäkter är en del av en militär strategi och UN Action levererar horribla vittnesmål på hur män (soldater) brutalt våldtar kvinnor och flickor. Gruppen ”kvinnor och flickor som offer” representeras vidare som passiva, sårbara och de saknar agentskap – därför måste *vi hjälpa dem*.

Det är på basis av representationerna av kvinnor och flickor som sårbara och i behov av hjälp som UN Action:s kampanj *Stop Rape Now* bygger, det vill säga att kampanjen finns till för de kvinnor och flickor som drabbats, eller löper risk att drabbas, av konfliktrelaterat sexuellt våld.

UN Action erkänner att även män och pojkar faller offer för konfliktrelaterat sexuellt våld men som framgick i resultatredovisningen så representeras gruppen ”män och pojkar som offer” inte på samma sätt som gruppen ”kvinnor och flickor som offer”. Det finns en tydlig skillnad mellan de två offergrupperna och inte någonstans representeras män, pojkar, kvinnor och flickor tillhöra en gemensam offergrupp. Det är kvinnor och flickor som primärt drabbas och det är kvinnor och flickor som är i behov av hjälp. Män och pojkar som offer omnämns som något sekundärt, de talas om en förekomst av offer med manliga kön hellre än att det är ett problem att män och pojkar faller offer för konfliktrelaterat sexuellt våld, och ingen stans kan jag läsa om män och pojkar som är i behov av vår hjälp. En viktig skillnad mellan offergrupperna är vad vi får veta om dem – vi får reda på mycket om kvinnor och flickor, långa ekvivalenskedjor kan byggas kring offren med kvinnliga kön, men om offren med maskulina kön får vi inte veta något. Män och pojkar som offer representeras således bakom det som representeras vara det primära problemet; offren med kvinnliga kön. UN Action har således breddat offerbegreppet på så sätt att män och pojkar finns representerade(/omnämnda) som offer. Breddningen kan jämföras med den breddning som gjordes i R:2106 (där män och pojkar, avskilt från kvinnor och flickor, representeras tillhöra en sekundär offergrupp). Den begreppsbreddning som gjordes av G8 placerade män, pojkar, kvinnor och flickor som offer jämsides, någon sådan representation har inte återfunnits i det material som här har studerats.

Grey och Shepherds (2012) argument om att *Stop Rape Now* är en kampanj för att stoppa sexuellt våld mot kvinnor står sig således ännu. Gruppen ”män och pojkar som offer” må omnämnas av FN-organet men det är inte denna grupp som UN Action menar behöver vår hjälp.

Vidare är gruppen ”kvinnor och flickor som förövare” samt alla de individer som på ett eller annat sätt både är förövare och offer exkluderade ur UN Actions representationer. Detta trots att vi vet att grupperna existerar – i uppsatsen har jag bland annat uppmärksammat; Nyiramasuhoko i Rwanda, de tre amerikanska soldaterna med kvinnliga kön i Iraq, samt civila män i DRC som tvingas ha samlag med sina döttrar, mördrar och/eller systrar.

### *ONTOLOGI, GENUS OCH PARADIGMSKIFTE*

Vidare vill jag diskutera UN Action:s ontologiska utgångspunkt samt det potentiella paradigmskifte som Dolan (2014) talat om. Jag har redan visat att UN Action primärt representerar ”män som förövare” samt ”kvinnor och flickor som offer”. Jag vill härtill

uppmärksamma hur UN Action (re)producerar genus för att påvisa att de obekväma subjekten inte ryms inom UN Action:s ontologiska utgångspunkt, där män våldtar kvinnor. Som resultatredovisningen visat så representerar UN Action kvinnor (offren) som; passiva, sårbara och de saknar agentskap, medan de representerar män (förövare) som; aktiva, brutala, strategiska och våldsamma. Då en konstruerar genus på ett sådant sätt kan en omöjligt förstå de obekväma subjekten – en kvinna kan inte vara förövare samtidigt som hon har de egenskaper UN Action tillskrivit henne och likaså kan en man inte vara ett offer samtidigt som han har de egenskaper som UN Action tillskrivit honom.

Den ontologiska utgångspunkten, vilken inkluderar de hegemoniska representationerna men exkluderar de obekväma subjekten, stärks också i samband med att UN Action talar om *varför* förövarna våldtar. UN Action menar att det konfliktrelaterade sexuella våldet är en del av en militär strategi. Om vi för en sekund endast fokuserar på UN Action:s representation av våldet som en militär strategi så kan vi konstatera att det inom ramarna för en sådan våldtäktsnatur finns utrymme även för de obekväma subjekten. En sådan ontologi är dock inte helt förenlig med UN Action:s ontologiska utgångspunkt (där män våldtar kvinnor) och UN Action försvårar denna inkludering av de obekväma subjekten genom att de representerar de som drabbas av den militära strategin som främst kvinnor. I den första videon fick vi höra att våldtäkterna är: *“military tactics used to shame and demoralize women, torn communities apart and control populations”* och i informationsbroschyren stod det att: *“Though women and girls are the primary targets of rape, men and boys may also be targeted to inflict humiliation and shatter leadership structures”*. Således representeras kvinnor uteslutande som offer till den militära strategins sexuella våld och män konstrueras därigenom till att vara förövare utifrån den binära logik som tidigare diskuterats. Män inkluderas dock som offer till den militära strategin i informationsbroschyren men inte på samma sätt som kvinnor. UN Action använder begreppet våldtäkt då det skriver om kvinnliga offer, medan de talar om förnedring och splittrade ledarskapsstrukturer då det skriver om män och pojkar som offren.

Vidare vill jag knyta an denna diskussion om ontologi till det potentiella paradigmskifte som Dolan (2014) talade om. Eftersom jag utgår från ett diskursanalytiskt perspektiv föredrar jag att använda begreppen dominerande eller hegemonisk diskurs istället för om ett paradigm. Såväl den dominerande diskursen som paradigmet åsyftar dominerande tankesätt. Ett paradigmskifte skulle i diskursiva termer innebära att det sker en förändring i den dominerande diskursen vilket skulle förändra diskursens ontologiska utgångspunkt. Det vill säga, i fallet för denna studie, att de hegemoniska representationerna av förövare och offren

till konfliktrelaterat sexuellt våld skulle utmanas och att de obekväma subjekten skulle kunna inkorporeras i den ontologiska utgångspunkten.

Jag kan konstatera att UN Action har inkluderat gruppen ”män och pojkar som offer” bland sina representationer vilket kan vara en indikator på att UN Action:s diskursiva representationer av förövare och offer står inför en förändring (el. ett paradigmskifte). Diskursens ontologiska utgångspunkt är dock som analysen har visat ännu oförändrad, de hegemoniska representationerna står sig och någon diskursiv förskjutning har således ännu inte inträffat.

Således kan jag konstatera ett motstånd hos UN Action till att genuint inkorporera de obekväma subjekten. Inkorporeringen av gruppen ”män och pojkar som offer” är ett bra exempel på detta då UN Action inkluderat gruppen i sina representationer men samtidigt inte inkluderat dem alls. Män och pojkar omnämns som offer, men återigen, de är inte dem som kampanjen *Stop Rape Now* handlar om, det är inte män och pojkar, utan kvinnor och flickor som *vi behöver hjälpa*.

## 5. SLUTSATSER

### 5.1 SLUTSATSER

UN Action representerar således primärt ”män som förövare” samt ”kvinnor och flickor som offer”. Sekundärt representeras även ”män och pojkar som offer” samt ”barn som offer eller förövare”. De kollektiva identiteter som helt marginaliseras/undviks av UN Action är ”kvinnor och flickor som förövare” samt alla de individer som på ett eller annat sätt både är förövare och offer.

Vad gäller de erfarenheter som UN Action förmedlar, det vill säga ekvivalenskedjor som kan knytas kring nodalpunkterna, så är det egentligen bara gruppen ”kvinnor och flickor som offer” som vi på djupet får lära känna. Kvinnorna och flickorna är offer, passiva, sårbara, de saknar agentskap, och de drabbas av brutala och horribla våldtäkter som UN Action detaljerat redogör för.

UN Action har anammat den breddning av offerbegreppet som Dolan (2014) talade om men dessa offer har inkluderats sekundärt – ”män och pojkar som offer” omnämns av UN Action men de är inte del av samma primära offergrupp som kvinnor och flickor tillhör. Gruppen ”kvinnor och flickor som offer” är i behov av vår hjälp, *vi måste hjälpa dem*. Gruppen ”män och pojkar som offer” representeras dock inte vara i behov av vår hjälp. Grey och Shepherds (2012) argument om att *Stop Rape Now* är en kampanj för att stoppa sexuellt våld mot kvinnor står sig således ännu. Det innebär att UN Action:s arbete inte syftar till att ”*Stop Rape Now*” utan till att ”*Stop Rape [of women and girls] Now*” – eller som Grey och Shepherd (2007) uttryckte skillnaden; ”*Both are important political activities, but they are not the same thing*” (s. 123).

Vad gäller det potentiella paradigmskifte som Dolan (2014) talade om så återfinns tecken på ett sådant skifte hos UN Action:s representationer i samma utsträckning som i R:2106. Den ontologiska utgångspunkt i diskursen om konfliktrelaterat sexuellt våld är dock som analysen har visat ännu oförändrad.

Resultatredovisningen och analysen har belyst uppsatsens problemformulering – om att UN Action delvis felrepresenterar förövare och offer till konfliktrelaterat sexuellt våld – på så sätt att den har visat på vilka grupper som UN Action representerar och vilka de



marginaliserar/undviker. Utsagan att förövare och offren till konfliktrelaterat sexuellt våld felrepresenteras baserades på den tidigare forskning varpå uppsatsen bygger – Doaln (2014), Eriksson Baaz och Stern (2010, 2013) samt Sjöberg och Gentry (2007) – vilka har visat på andra kontingenta diskursiva representationer av förövare och offren än vad som ryms inom den hegemoniska representationen där män våldtar kvinnor. Resultatredovisningen och analysen har inte belyst problemformuleringens andra del om att representationerna har implikationer för det faktiska arbetet med att bekämpa konfliktrelaterat sexuellt våld eftersom uppsatsen avgränsat sig från att diskutera och analysera sambandet mellan språkliga utsagor och den sociala världen, och endast nöjt sig med att konstatera att hur vi representerar förövarna och offren påverkar hur arbetet för att få stopp på våldet ser ut i verkligheten. Det vill säga att om vi endast representerar offren med kvinnliga kön så kan vi tänka oss att de blir svår för offren med maskulina kön att få hjälp i verkligheten vid ett eventuellt behov.

## 5.2 RESULTATETS RELEVANS FÖR ÄMNET GLOBALA

### UTVECKLINGSSTUDIER

Något ska också sägas om resultatet och analysens relevans för ämnet Globala Utvecklingsstudier. Konfliktrelaterat sexuellt våld är ett globalt utvecklingsproblem som drabbat många människor i främst det globala syd (DRC, Sudan, Colombia, Centralafrikanska republiken, Mali etc.). De representationer som UN Action (tillsammans med andra inflytelserika aktörer) ger har, som sagts, implikationer för det reella arbetet med att få ett stopp på våldet. Framförallt påverkas fördelningen av resurser vilket är ett centralt område för ämnet Globala Utvecklingsstudier. Som Bangura sa i intervjun (Anderson 2014) så jobbar NGO:s uteslutande med att möta de drabbade kvinnornas behov och ingen talar med de män som fallit offer för det konfliktrelaterade sexuella våldet. UN Action:s marginaliseringen/undvikande av de så kallade obekväma subjekten påverkar således jämställdheten då de resurser som ska gå till det konfliktrelaterade sexuella våldets offer endast fördelas till offren med kvinnliga kön, det innebär att män och pojkar som drabbats av konfliktrelaterat sexuellt våld diskrimineras av såväl det internationella samfundet som av de NGO:s som finns på plats för att hjälpa.

## 5.3 FÖRSLAG PÅ FORTSATT FORSKNING

Som framtida forskning vill jag föreslå att den studie jag genomfört repeteras kontinuerligt under de kommande åren för att följa upp hur UN Action:s representationer av förövare och

offren till konfliktrelaterat sexuellt våld utvecklas – där ontologiska diskussioner ägnas särskild uppmärksamhet för att följa upp huruvida vi befinner oss i en process mot det paradigmskifte som Dolan (2014) talade om eller ej.

# REFERENSLISTA

## Litteratur

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) (2005). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 2., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Charpenter, R. Charli (2006). *Recognizing Gender-Based Violence Against Civilian Men and Boys in Conflict Situations*. *Security Dialogue* 2006 37:83

Dolan, Chris (2014). *Has Patriarchy been Stealing the Feminists' Clothes? Conflict-related Sexual Violence and UN Security Council Resolution*. Oxford: IDS Bulletin Vol. 45, No. 1, Jan 2014

Eriksson Baaz, Maria & Stern, Maria (2010). *The Complexity of Violence: A Critical Analysis of Sexual Violence in the Democratic Republic of Congo (DRC)*. Uppsala: Nordiska Afrikasinstitutet

Eriksson Baaz, Maria & Stern, Maria (2013). *Sexual violence as a weapon of war?: perceptions, prescriptions, problems in the Congo and beyond*. London: Zed Books

Grey, Rosemary & Shepherd, Laura J. (2012). "Stop Rape Now?": *Masculinity, Responsibility, and Conflict-related Sexual Violence*. *Men and Masculinities* April 2013 16: 115-135, first published on December 6, 2012

Hall, Stuart (red.) (1997). *Representation: cultural representations and signifying practices*. London: Sage

Sivakumaran, Sandesh (2007). *Sexual Violence Against Men in Armed Conflict*. *The European Journal of International Law* Vol. 18 no. 2

Sjoberg, Laura & Gentry, Caron E. (2007). *Mothers, monsters, whores: women's violence in global politics*. London: Zed Books

Thörn, Håkan; Eriksson, Catharina & Eriksson Baaz, Maria (red.) (1999). *Globaliseringens kulturer: den postkoloniala paradoxen, rasismen och det mångkulturella samhället*. Nora: Nya Doxa

Winther Jørgensen, Marianne & Phillips, Louise (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur

## Material – UN Action

Anderson, Lisa (2014). *INTERVIEW - "For me, one rape is too many," says U.N. representative on sexual violence in conflict*. Publicerad: 27 Feb 2014, Thomson Reuters Foundation. Hämtad: 2014-05-02. Tillgänglig på: <http://www.trust.org/item/20140227073351-tgazx/>

Bangura, Zainab Hawa (2013). *Sexual violence in conflict*. Publicerad: 12 Nov 2013, gov.uk: Department for International Development. Hämtad: 2014-05-02. Tillgänglig på: <https://dfid.blog.gov.uk/2013/11/12/sexual-violence-in-conflict/>

UN Action (United Nation Action Against Sexual Violence in Conflict). *Stop Rape Now*. Hämtad: 2014-05-02. Tillgänglig på: <http://www.stoprapenow.com>

UN Action: About. *Stop Rape Now*. Hämtad: 2014-05-02. Tillgänglig på: <http://www.stoprapenow.org/about>

UN Action: Informationsbroschyr. *Stop Rape Now*. Hämtad: 2014-05-02. Tillgänglig på: <http://www.stoprapenow.org/uploads/aboutdownloads/1282162584.pdf>

UN Action: Special Representative on Sexual Violence in Conflict. *Stop Rape Now*. Hämtad: 2014-05-02. Tillgänglig på: <http://www.stoprapenow.org/page/specialrepresentativeonsexualviolenceinconflict>

UN Action: Take Action. *Stop Rape Now*. Hämtad: 2014-05-02. Tillgänglig på: <http://www.stoprapenow.org/take-action/>

UN Action: Testimonies. *Stop Rape Now*. Hämtad: 2014-05-02. Tillgänglig på: <http://www.stoprapenow.org/testimonies/>

Video 1 (2008). *UN Action: Stop Rape Now*. Publicerad: 7 Jun 2008, av "stoprapenow". Hämtad: 2014-05-02. Tillgänglig på: <http://www.stoprapenow.org/about> och <https://www.youtube.com/watch?v=Pn7KFDhzyNU>

Video 2 (2010). *UN Action: Stop Rape Now*. Publicerad: 7 Maj 2010, av "StopRapeNowGetCross". Hämtad: 2014-05-02. Tillgänglig på: <http://www.stoprapenow.org/about> och <https://www.youtube.com/watch?v=t1sbF6gx0cU>

## Övrigt

G8 (2013). *Declaration on Preventing Sexual Violence in Conflict*. London: 11 Apr 2013. Tillgänglig på: [https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment\\_data/file/185008/G8\\_PS\\_VI\\_Declaration\\_-\\_FINAL.pdf](https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/185008/G8_PS_VI_Declaration_-_FINAL.pdf)

UN Security Council (2013). *Resolution 2106: Women, Peace and Security*. Publicerad: 24 Jun 2013. Tillgänglig på: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2106>

UN (2013). *A Declaration of Commitment to End Sexual Violence in Conflict*. Publicerad: 24 Sep 2013. New York. Tillgänglig på: [https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment\\_data/file/244849/A\\_DECLARATION\\_OF\\_COMMITMENT\\_TO\\_END\\_SEXUAL\\_VIOLENCE\\_IN\\_CONFLICT\\_\\_TO\\_PRINT....pdf](https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/244849/A_DECLARATION_OF_COMMITMENT_TO_END_SEXUAL_VIOLENCE_IN_CONFLICT__TO_PRINT....pdf)